
FORTRESS
WALLS

I STARPTAUTISKAIS TEKSTILMĀKSLAS SIMPOZIJS

1ST INTERNATIONAL TEXTILE ART SYMPOSIUM

FORTRESS WALLS

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs / Daugavpils Mark Rothko Art Centre
2015

Tekstils ir neatņemama ikdienas dzīves sastāvdaļa. Visdažādākie audumi un diegi tiek izmantoti apģērba un mēbeļu ražošanā, telpu dekorēšanā. Tekstilā ir ieaustas dažādu tautu tradīcijas, kultūras un vēsturiskie laika posmi.

Tekstilmāksla ir dekoratīvās mākslas veids, kurā darbi tiek izgatavoti, izmantojot dažādus aušanas paņēmienus un autortehnikas, pielietojot arī audumu krāsošanu, apdruku, izšūšanu, mežģīņu darināšanu u. c.

Senos laikos, tekstilmākslas pirmsākumos, kā izejmateriālu izmantoja neapstrādātus augu stiebrus, no kuriem pina somas, tīklus, virves. Laika gaitā cilvēks iepazina linu, džutu, dzīvnieku vilnu, tā veidojot daudz smalkākus un estētiski pievilcīgākus darbus. 19. gadsimtā aizvien biežāk sāka izmantot mākslīgās šķiedras – viskozi, neilonu un likru, bet jau 20. gadsimta beigās tekstilmākslā ienāca arī netradicionāli materiāli - koks, metāls, plastmasa u. c.*

Latvijā tekstilmāksla ir ienākusi samērā nesen, kad 1961. gadā Rūdolfs Heimrāts Latvijas Mākslas akadēmijā nodibina Tekstilmākslas nodaļu. 20. gadsimta 70.-80. gadi bija nozares intensīvas attīstības periods. Mākslinieki izveido savu personisko rokrakstu, piepilda darbus ar individuālo manieru dažādību. Līdzās klasiskajam gobelēnam attīstās arī batika, aplikācija, tekstilmozaīka, kolāža, apdruka, jauktās un autortehnikas. Vēlāk parādās arī citi radoši un daudzveidīgi virzieni, tādi kā papīra lējumi (ebru) un pinumi, izšuvumi, filca tehnika, dažādu virsmas dizaina un formu meklējumi.**

Kopš 20. gadsimta beigām tekstilmāksla saskaras ar nozīmīgām pārmaiņām. Kā viena no raksturīgākajām ir tekstilmākslas un šķiedras mākslas attiecības. Mākslinieki sāka domāt plašāk un savos darbos pielietoja ne tikai tekstilmateriālus, bet arī stieples, vadus, stiklu, plastikātu, papīru u. c. materiālus.

Sintezējoties mākslai, dizainam un zinātniskajām tehnoloģijām, rodas t.s. "gudrais", „intelektuālais" tekstils jeb smart textile. Tās ir jaunās paaudzes tekstilijas, kurās tiek iestrādātas tehnoloģijas, kas spēj uztvert stimulus un reaģēt uz tiem. Tekstilmateriāli spēj mainīt krāsu, formu, tekstūru un pat vadīt elektrību. Sauktas par "gudrajām" tekstilijām, tās sākotnēji tika lietotas kosmosa un militārajā industrijā. Mūsdienās „intelektuālais" tekstils rod arvien vairāk pielietojumu gan laikmetīgajā tekstilmākslā, gan cilvēku ikdienā.**

Tekstilmāksla ir viena no daudzveidīgākajām un variējamākajām mākslas nozarēm, savā darbības specifikā ietverot gan tās klasiskās izpausmes, gan dizainu, gan zinātniskās tehnoloģijas jeb tā saukto smart textile, gan tīri

eksperimentālu un brīvu izpausmi – šķiedru mākslu. Laikmetīgajā tekstilmākslā Latvijā tradicionālās tekstilmākslas tradīcijas tiek saglabātas un attīstītas. Šķiedru mākslas jeb fiber art virziens tekstilmākslinieku artefaktos rosina jaunas pašizpausmes formas, eksperimentālas spēles un oriģinālas tehnikas.

"Fortress Walls" (Cietokšņa valņi) ir pirmais starptautiskais tekstilmākslas simpozijs, kas noticis Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā. Simpozija mākslinieki tika aicināti radīt unikālas tekstilmākslas miniatūras, iedvesmu smeļoties Daugavpils cietokšņa arhitektūrā, tā atmosfērā un reljefā.

Īpašā cietokšņa arhitektūra veido krāsu pasauli un neatkārtojamo atmosfēru Daugavas krastā, turklāt miniatūra kā mākslas darba žanrs ir visnotaļ sarežģīts uzdevums. Tas prasa no mākslinieka prasmi ierobežotā telpā līdzsvaroti vienot gan autora iecerēto koncepciju, gan pielietoto materiālu diktētās darba tehnikas iemaņas. Radot darbus, mākslinieki izmantoja visdažādākos tekstila un šķiedras materiālus, sākot ar tradicionālajiem materiāliem un beidzot ar dažādiem sintētiskajiem un dabas materiāliem.

Tekstilmākslas simpozijā "Fortress Walls" piedalījās 9 mākslinieki - Raija Jokinen (Somija), Liudmila Vasileva (Krievija), Helen Sæther (Norvēģija), Ane Vik Eines (Norvēģija), Pēteris Sidars (Latvija), Kristīne Sīle (Latvija), Iveta Laure (Latvija), Andra Kurzemniece (Latvija), Jolanta Savvina (Latvija).

* Blūma, D. Mazā mākslas vēstures terminu vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2005

** Radkeviča, J., Barševska, Z. Konceptuālais tekstils Latvijas laikmetīgajā tekstilmākslā. Oļehnovičs D., Zuģicka I. sast. Daugavpils Universitātes 53.starptautiskās zinātniskās konferences materiāli. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule", 2014. (elektroniskais izdevums: http://dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/maksla/Radkevica_Barsevska.pdf)

Textile is an integral part of our everyday life. Various fabrics and threads are used for manufacturing clothing and furniture, for decorating the interior. The traditions as well as cultural and historical periods of different nations are interwoven in textiles. Textile art is a type of decorative art where works are produced by employing different weaving and author techniques, it also involves textile dyeing, printing, embroidery, lacemaking, etc.

In olden times, at the dawn of textile art, rough plant stems were used as a source material, and from them bags, nets, ropes were made. With time, people got to know flax, jute, animal wool, which enabled them to produce much finer and esthetically attractive textiles. In the 19th century, artificial fibers – rayon, nylon and Lycra – were used more and more frequently, and by the end of the 20th century, untraditional materials – wood, metal, plastic, etc. – were already common in textile art.*

In Latvia, textile art appeared relatively late, when in 1961 Rūdolfs Heimrāts founded the Department of Textile Art at the Art Academy of Latvia. The 70-80-ies of the 20th century were the period of an intensive development of the branch. The artists developed their personal styles, their works displayed a great diversity of individual manner. The classical tapestry and batik, applique works, textile mosaic, collage, printing, mixed and author techniques developed concurrently. Later, other creative and diverse trends appeared, such as ebru and interlacing, embroidery, felt technique, seeking for various surface design and its forms.**

Since the end of the 20th century, textile art has been undergoing significant transformations. One of the most typical is the relations between textile art and fiber art. The scope of artists' thinking broadened, and they started to use not only the textile materials, but also wires, cords, glass, plastic, paper and other materials.

The outcome of the synthesis of art, design and scientific technologies is the so called "clever", "intellectual" or smart textile. This is a new generation textile which incorporates technologies able to receive stimuli and react to them. These textile materials can change their color, form, texture and even conduct electricity. Called the "clever" textiles, they initially were used in space and military industry. Nowadays, the "intellectual" textile has practical application in both contemporary textile art and people's everyday life.**

Textile art is an extremely multiform and variable art branch, the specificity of its activity incorporating classical manifestations

of this art as well as design, scientific technologies or the so called smart textile, and just experimental and free manifestations – fiber art. In contemporary Latvian textile art, the traditions of conventional textile art are maintained and developed. The trend of fiber art stimulates textile artists to use new forms of self-expression, experiment and apply original techniques in their artifacts. "Fortress Walls" is the 1st International Textile Art Symposium held in Daugavpils Mark Rothko Art Centre. The symposium participants were asked to create unique textile art miniatures by drawing their inspiration in the architecture of Daugavpils Fortress, in its atmosphere and relief.

The peculiar fortress architecture produces the world of colors and a unique atmosphere on the banks of the river Daugava. Besides, miniature as the art genre is an entirely complicated task. It requires that the artist be able to combine within a limited space the author's conception and working technique skills dictated by the applied materials, and the combination should be well-balanced. At creating their works, artists used various textile and fiber materials, starting with the traditional materials and finishing with different synthetic and natural materials.

9 artists participated in the 1st Textile Art Symposium "Fortress Walls" – Raija Jokinen (Finland), Liudmila Vasileva (Russia), Helen Saether (Norway), Ane Vik Eines (Norway), Pēteris Sidars (Latvia), Kristīne Sīle (Latvia), Iveta Laure (Latvia), Andra Kurzemniece (Latvia), Jolanta Savvina (Latvia).

* Blūma, D. Mazā mākslas vēstures terminu vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2005

** Radkeviča, J., Barševska, Z. Konceptuālais tekstils Latvijas laikmetīgajā tekstilmākslā. Oļehnovičs D., Zuģicka I. sast. Daugavpils Universitātes 53.starptautiskās zinātniskās konferences materiāli. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule", 2014. (elektroniskais izdevums: http://dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/maksla/Radkevica_Barsevska.pdf)

ARTISTS
MĀKSLINIEKI

KRISTĪNE SĪLE

Latvija . Latvia

DADZIS / THISTLE
gleznojums uz zīda / painting on silk 21 x 21

TIE, KURUS SARGĀ / THOSE, WHO ARE PROTECTED
gleznojums uz zīda / painting on silk 21 x 21

MAZMEITIŅAS UN LIELGABALS / GRANDDAUGHTERS AND A CANNON gleznojums uz zīda / painting on silk 21 x 21

JOLANTA SAVVINA

Latvija . Latvia

GAISMA CIETOKŠŅA MŪRĪ I / LIGHT IN THE FORTRESS WALL I
vaska batika / wax batik 20 x 20 x 2

GAISMA CIETOKŠŅA MŪRĪ II / LIGHT IN THE FORTRESS WALL II
vaska batika, šuvums / wax batik, stitching 20 x 20 x 2

BIEZAIS MŪRIS / THE HEAVY WALL batika, šuvums / batik, stitching 20 x 20 x 2

RAIJA JOKINEN

Somija . Finland

AIZSARDZĪBA (KOMPOZĪCIJA NO 5 OBJEKTIEM) / PROTECTION (ENTITY OF 5 PIECES)
audums, akmeņi, dzija, jaukta tehnika / fabric, stones, thread, mixed technique 55 x 29

PĒTERIS SIDARS

Latvija . Latvia

KOMPOZĪCIJA / COMPOSITION
autortehnika / author's technique 63 x 38 x 3

JA SIENAS SPĒTU RUNĀT.. / IF WALLS COULD SPEAK.. autortehnika / author's technique 43 x 23 x 23

IVETA LAURE

Latvija . Latvia

IDEĀLAIS CIETOKSNIS (SWEET 60-TIES)
THE PERFECT FORTRESS (SWEET 60-TIES)
tills, aplikācija / tulle, applique work 95 X 50

LIUDMILA VASILEVA

Krievija . Russia

NIKOLAJA VĀRTI / NICHOLAS GATE tekstila kolāža / textile collage 40 x 70

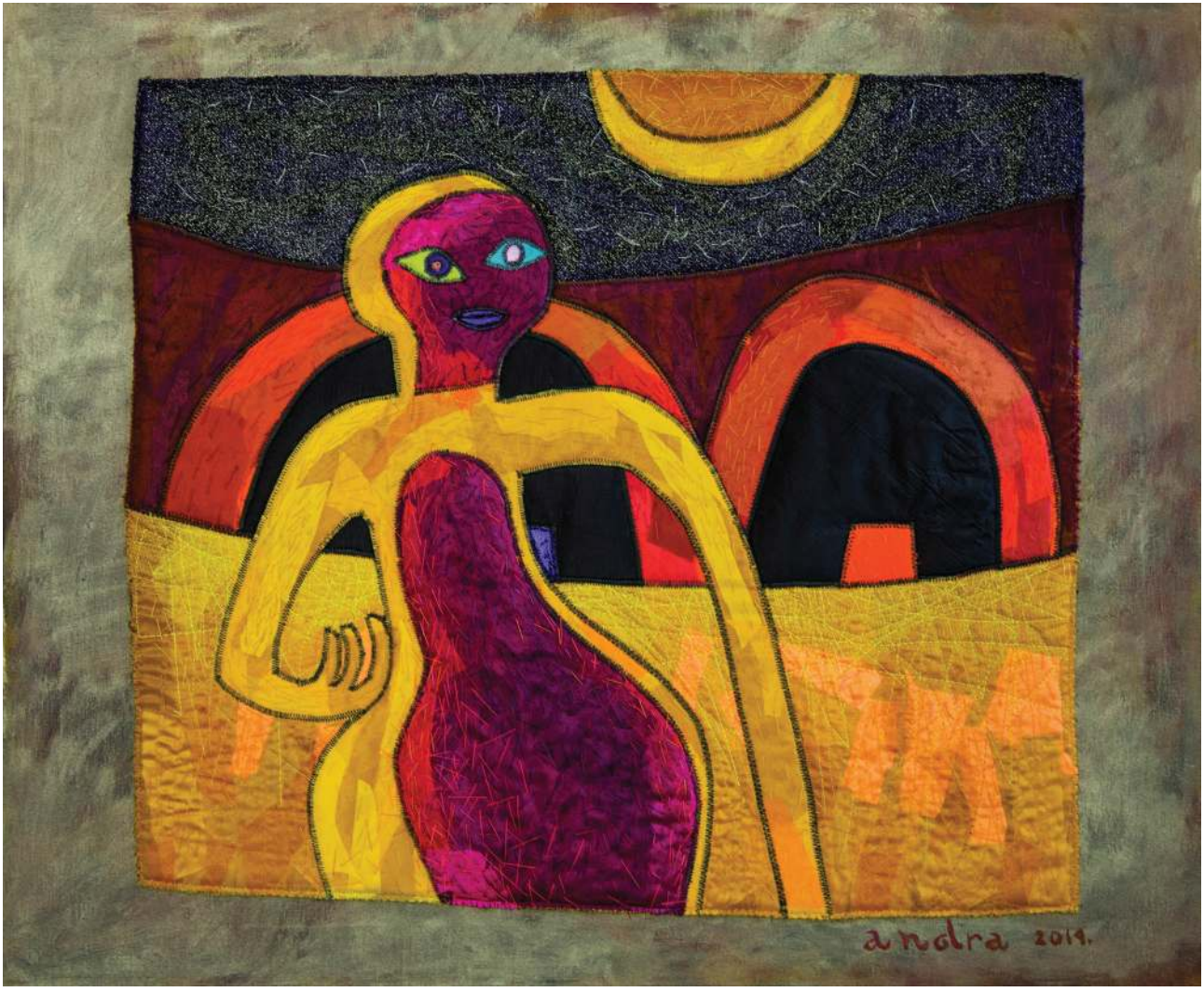

ANDRA KURZEMNIECE

Latvija . Latvia

CIETOKSNIS. IMPRESIJA / FORTRESS. IMPRESSION tekstilmozaīka, izšuvums / textile mosaic, embroidery 100 x 50

VĒLA STUNDA / LATE HOUR tekstilmozaīka, izšuvums / textile mosaic, embroidery 60 x 50

ANE VIK EINES

Norvēģija . Norway

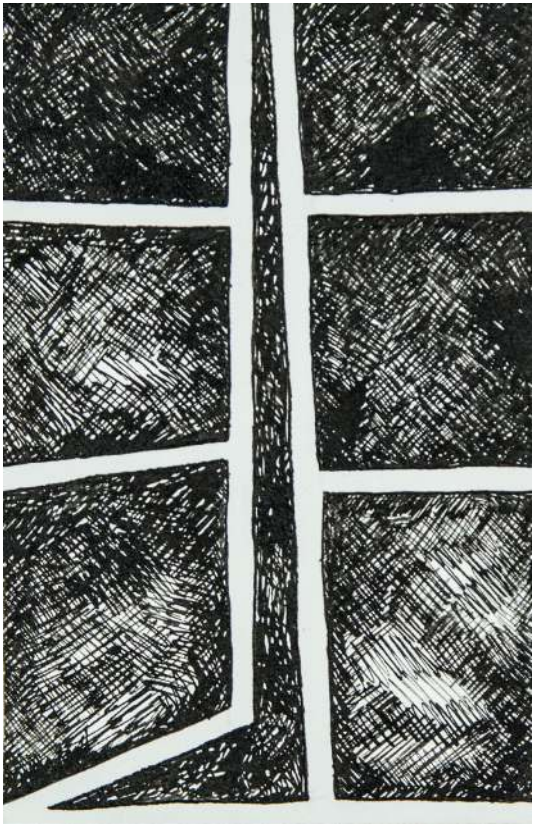

CIETOKŠŅA ATKLĀJUMI / FORTRESS FINDINGS
roku adījums / hand knitting 64 x 200

HELEN SAETHER

Norvēģija . Norway

NO ZEMES / FROM THE GROUND
tušas zīmējums / ink drawing 11 x 15

ZEMES SPĒKI / GROUND FORCE
aušana, filcēšana / weaving, felting 27 x 100

I STARPTAUTISKAIS TEKSTILMĀKSLAS SIMPOZIJS "FORTRESS WALLS"

LIUDMILA VASILEVA
miladarsi@yahoo.com

KRISTĪNE SĪLE
siilis.kr@inbox.lv

ANDRA KURZEMNIECE
andra.kurzemniece@inbox.lv

IVETA LAURE
iveta.laure@inbox.lv

RAIJA JOKINEN
raijoki@saunalahti.fi

JOLANTA SAVVINA
savvina@inbox.lv

HELEN SAETHER
helen.m.saether@gmail.com

ANE VIK EINE
ane_eines@hotmail.com

PĒTERIS SIDARS
peterissidars@netscape.net

I STARPTAUTISKAIS TEKSTILMĀKSLAS SIMPOZIJS "FORTRESS WALLS"
2014. GADA 3.-13. NOVEMBRIS, DAUGAVPILS

1ST INTERNATIONAL TEXTILE ART SYMPOSIUM "FORTRESS WALLS"
NOVEMBER 3-13, 2014, DAUGAVPILS

Simpozija katalogs, Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, 2015 / Symposium Catalogue, Daugavpils Mark Rothko Art Centre, 2015

Simpozija kuratori / Curators of Symposium: Viktorija Kozlovska, Baiba Priedīte

Redaktors / Editor: Valentīns Petjko
Teksts / Text: Valentīns Petjko, Ļuba Salekalne
Foto / Photo: Baiba Priedīte
Dizains / Design: Sanri
Tulkojums angļu valodā / Translation to English: Broņislava Kalniņa
Korektori / Proofreaders: Veronika Ruža (latviešu val. / Latvian), Tatjana Kolota (angļu val. / English)
Izdevējs / Publisher: Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs / Daugavpils Mark Rothko Art Centre
Iespiests / Printed: Dardedze Hologrāfija

Vāka ilustrācija / Cover illustration:
TIE, KURUS SARGĀ / THOSE, WHO ARE PROTECTED, Kristīne Sīle,
gleznojums uz zīda / painting on silk, 21 x 21

